

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-05-19
Meddelad i
Stockholm

Sida 1 (7)

Mål nr
28905-10
Enhet 13

SÖKANDE

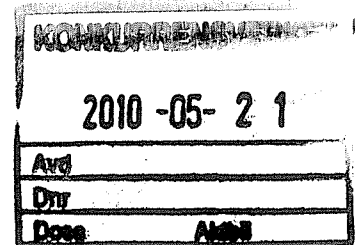
Consentia AB, 556317-6253
Pannhuset Beckholmen
115 21 Stockholm

MOTPART

Arbetsgivarverket
Box 3267
103 65 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut av den 28 april 2010 upphör härmed att gälla.

Dok.Id 24579

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Arbetsgivarverket genomför en upphandling avseende införande av internt IT-stöd vid Arbetsgivarverket, dnr 0911-0558-56. Upphandlingen genomförs som ett s.k. öppet förfarande enligt LOU. Av tilldelningsbeslut den 20 april 2010 framgår att Arbetsgivarverket antagit ett annat anbud än det från Consentia AB (Consentia).

Förvaltningsrätten har genom beslut den 28 april 2010 förordnat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN M.M.

Consentia ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska förordna om rättelse på så sätt att bolagets anbud ska anses uppfylla samtliga krav i upphandlingen och därmed gå vidare till utvärderingsfasen. I andra hand yrkar Consentia att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Consentia i huvudsak följande.

Arbetsgivarverket ställer krav på att anbudsgivare ska redovisa referensuppdrag som inte är äldre än tre år, likaså för projektledaren. Consentia har svarat att de uppfyller dessa krav och redovisat enligt avsedd mall.

Arbetsgivarverket har utifrån uppgiften, i avsedd mall, om driftstart dragit slutsatser om uppdragens genomförande och planering. Driftstart betyder inte att uppdraget är slutfört, i deras fall endast ett delmål i ett längre uppdrag. Exempelvis så pågår uppdraget åt Sveriges Television än i dag. Bolagets anbud har därmed uteslutits på felaktiga grunder.

Arbetsgivarverket bestrider Consentias ansökan om överprövning. Till stöd för detta anför Arbetsgivarverket i huvudsak följande. Consentias an-

bud har rätteligen uteslutits då det inte uppfyller samtliga skall-krav. Det framgår inte av bolagets anbud att två liknande uppdrag, dvs. införande av nytt IT-stöd, anpassningar enligt kravspecifikation mm. (se förfrågningsunderlaget bl.a. s. 4 p. 1.2, *Syfte med upphandlingen* och s. 5 p. 2.2, *Upphandlingens omfattning*), för företaget genomförts helt eller till största delen de senaste tre åren respektive ett genomfört de senaste tre åren för projektledaren. I beskrivningen av referensuppdraget för SVT framgår att driftstart skedde 1998. Consentia övertog därtill inte ansvaret för uppdraget förrän efter driftstart. Att viss förvaltning och utveckling sker än i dag för SVT kan enligt Arbetsgivarverket inte tolkas som att största delen av uppdraget – införande av nytt IT-stöd – genomförts de senaste tre åren utan snarare, om någon tolkning av anbudet ska behöva göras, som motsatsen. Det väsentliga är att det av beskrivningen i anbudet inte tydligt framgår att skall-kravet är uppfyllt. Vad gäller uppdraget för Danderyds Tennisklubb anges det endast att driftstart skedde 2005. Att något införande av nytt IT-stöd skett de senaste tre åren framgår inte av beskrivningen. Att Consentia själva gör bedömningen att man uppfyller kravet genom att fylla i ja i svarsrutan innebär inte ensamt att skall-kravet är uppfyllt. Av förfrågningsunderlaget (s. 9 p. 3.4.2 och 3.4.3) framgår att referensuppdragen ska anges och beskrivas. Consentia har genom de lämnade beskrivningarna i anbudet inte visat att de uppfyller det aktuella skall-kravet.

Consentia har i yttrande anfört i huvudsak följande. De anser att de redovisat tidigare uppdrag som svarar mot kravet i förfrågningsunderlaget. Mot bakgrund av hur förfrågningsunderlaget är utformat och formulerat, här hänvisas till utdrag ur förfrågningsunderlaget, har bolaget redovisat relevanta referenser enligt följande.

”Sveriges Television – Vi har en lång relation och ansvarar för support och underhåll och har gjort det under många år och alltså även under de senaste tre åren. Detta innebär att uppdraget genomförts helt och hållet under de

senaste tre åren. Vi menar att detta är ett liknande uppdrag när det gäller support och underhåll med ett åtagande som sträcker sig över flera år.”

”Danderyds tennisklubb – Vi har levererat vårt bokningssystem (bokningssystemet ingår i vårt anbud) i flera etapper där den 1:a driftstarten skedde 2005 av den första grundmodulen för intern administration och det fullständiga systemet med samtliga moduler anpassades och infördes under 1:a kvartalet 2007. Vi menar att det är ett liknande uppdrag då det omfattar anpassning av vårt bokningssystem och den största delen av uppdraget låg inom ramen för de senaste tre åren.”

Consentia uttrycker förvåning över den kategoriska avvisningen av beskrivningen av bolagets tidigare uppdrag och ointresset att ställa kompletterande frågor. I upphandlingen finns det bara ett anbud kvar och frågan kan ställas om det på förhand ändå var förutsatt utgången av upphandlingen då det enda anbudet har ett pris som är mer än dubbelt av Consentias.

Arbetsgivarverket har i yttrande anfört bl.a. följande. Det Consentia nu nämner i sitt yttrande om införande av systemet under 2007 hos Danderyds Tennisklubb framgår t.ex. inte av anbudet. Det är inte av ointresse som Arbetsgivarverket inte inhämtat ytterligare uppgifter från Consentia. LOU medger mycket begränsade möjligheter till komplettering av anbud. Då Arbetsgivarverket inte ens bedömde att anbudet var otydligt på den aktuella punkten, utan tvärtom ansåg att det framgick att det ej uppfyllde skalkraven, skulle det inte ha handlat om förtydligande utan om att låta Consentia komplettera sig anbud med helt nya uppgifter, något som Arbetsgivarverket ansett sig förhindrade att göra med hänsyn till likabehandlingsprincipen.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 9 kap. 8 § LOU framgår att en upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

Av avsnitt 2.2 i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande avseende upphandlingens omfattning

2.2.1 Föremålen för upphandlingen

- 1) Licenser till ett eller flera standardsystem
- 2) Anpassning av standardsystemet till våra krav enligt specifikation
- 3) Utbildning enligt kravspecifikation
- 4) Support och underhåll (möjlighet att avropa)
- 5) Framtida utveckling (möjlighet att avropa)

Av avsnitt 3.4.2 och 3.4.3 i förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande avseende krav på teknisk förmåga och kapacitet

3.4.2 Tidigare uppdrag

För att säkerställa att anbudsgivaren har tillräcklig teknisk kapacitet att genomföra uppdraget skall referensuppdrag lämnas. Anbudsgivaren skall ange och beskriva två referensuppdrag som avser liknande uppdrag, genomförda helt eller till största delen de senaste tre åren, i bilaga 1 Redovisning av tidigare uppdrag. Angivna referenser kan komma att kontaktas för verifiering.

3.4.3 Krav på projektledare

För att säkerställa att projektledaren har tillräcklig kompetens att leda uppdraget skall referensuppdrag lämnas. Anbudsgivaren skall ange och beskriva ett referensuppdrag som avser liknande uppdrag, genomfört de senaste tre åren, i bilaga 1 Redovisning av tidigare uppdrag. CV för projektledaren skall bifogas. Angiven referens kan komma att kontaktas för verifiering.

Av bilagor till Consentias anbud framgår bl.a. följande avseende återopade referensuppdrag. Referensuppdrag 1 avser utveckling och förvaltning av systemstöd för projekt- och resursstyrning för Sveriges Television. Driftstart var 1998 och Consentia tog över ansvaret för kunden 2003. Detta uppdrag har vidare återopats som referensuppdrag för projektledare. Referensuppdrag 2 avser leverans av bokningssystem till Danderyds Tennisklubb. Driftstart var 2005.

Förvaltningsrättens bedömning

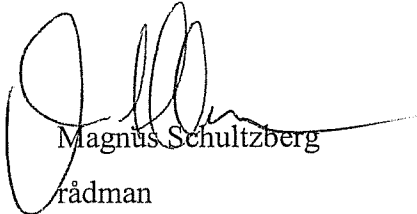
En ansökan om överprövning enligt LOU avser frågan huruvida den upphandlande myndigheten brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag samt om detta medfört att leverantör lidit eller kan komma att lida skada.

Frågan i målet avser huruvida Arbetsgivarverket haft rätt att utesluta anbudet från Consentia från vidare anbudsprövning på den grund att anbudet inte uppfyller uppställda skall-krav avseende referensuppdrag för företaget respektive projektledare.

Vid en bedömning av Consentias anbud finner förvaltningsrätten att det av anbudet inte framgår att de av Consentia angivna referensuppdragen helt eller till största delen genomförts under de senaste tre åren. Vad avser frågan om Consentia borde ha givits möjlighet att komplettera alternativt förtydliga sitt anbud framgår av 9 kap. 8 § LOU att upphandlande myndighet inte har någon skyldighet att tillåta kompletteringar eller förtydliganden av anbud.

Mot bakgrund härav har Arbetsgivarverket haft fog för sitt beslut att utesluta Consentias anbud från vidare utvärdering i upphandlingen. Förutsättningar för ingripande enligt LOU saknas därmed. Consentias ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Magnus Schultzberg
rådman

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Johan Rick.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledningen förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.